

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Ryszard Janusz
Nazwisko: Bender
Miejsce urodzenia: Łomża
Data urodzenia: 16-02-1932
Imię ojca: Andrzej
Imię matki: Stanisława
Dodatkowe informacje: 12 Ppl/Lu/08, zarządzenie z dn. 21.05.2009 dot. Ryszarda Janusza Bandera. Prokurator IPN zarządził o pozostawieniu sprawy bez dalszego biegu wobec nie stwierdzenia wątpliwości, co do zgodności oświadczenia lustracyjnego z prawdą.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
W latach 1948-1949 uczeń Liceum Ogólnokształcącego w Łomży - Ryszard J. Bender - był inwigilowany przez UB z powodu pełnienia społecznej funkcji prezesa Sodalicii Mariańskiej w ramach sprawy operacyjnej o nr rejestr. E-9159. Od jesieni roku 1950, już jako student KUL, był inwigilowany przez Wydz. V WUBP w Lublinie, a od listopada roku 1953 do grudnia 1955 przez Wydz. II WUdsBP w Lublinie. "Studiując na KUL prowadził ożywioną działalność społeczno-polityczną w organizacjach katolickich i ZSP. Szczególną aktywność przejawiał w okresie października 1956. Stał wtedy na pozycji skrajnie reakcyjnej" - jak zanotował naczelnik wydziału "C" KW MO w Lublinie.	IPN Lu 013/260 t. 3 (2978/II).	
Student KUL Ryszard J. Bender był inwigilowany przez Wydz. II WUds.BP w Lublinie, poprzez agenturę, w okresie od stycznia do marca roku 1956. Opracowywany jako kandydat do werbunku - w ramach Sprawy Agenturalnego Sprawdzenia o nr rejestr. E-14508. Z pozyskania kandydata zrezygnowano i sprawę zakończono 8 marca 1956.	IPN Lu 013/260 t. 2 (2978/II).	
Ryszard J. Bender – ówczesny adiunkt Sekcji Historii na Wydziale Nauk Humanistycznych KUL – od lutego 1957 był rozpracowywany przez Wydz. III KW MO w Lublinie, w ramach Sprawy Agenturalnego Sprawdzenia, w związku z organizacją i działalnością w kole Związku Młodych Demokratów przy KUL, w Zarządzie Uczelnianym ZSP i Klubie Inteligencji Katolickiej. Był także rozpracowywany w związku z wystąpieniami antysowieckimi w czasie wydarzeń "Października 1956". Sprawę tę następnie przekształcono w sprawę ewidencyjno-obserwacyjną na grupę o krypt. „Działacze” (nr rejestr. 424) i zakończono dnia 25.05.1957.	IPN Lu 013/260 t. 1 (2978/II).	

W okresie od 28.06.1957 do 12.11.1963 Ryszard J. Bender był rozpracowywany przez Wydz. III KWMO Lublin w ramach Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej na grupę (sprawy o krypt. „Działacze”, nr rejestr. 1585) ze względu na działalność w kierownictwie Związku Studentów Polskich przy KUL.

IPN Lu 013/260 t. 1 (2978/II).

W latach 1945-1989, w ramach Sprawy Obiektowej o krypt. „Ciemnogród” (nr rejestr. 2005), UB i SB rozpracowywały Katolicki Uniwersytet Lubelski. Ryszard J. Bender występuje w materiałach sprawy dot. lat 1956-1962, w związku z organizacją i działalnością w kole Związku Młodych Demokratów przy KUL, w kierownictwie Związku Studentów Polskich i Klubie Inteligencji Katolickiej oraz wystąpieniami antysowieckimi w czasie wydarzeń "Października 1956".

IPN Lu 08/267 t. 5-8 (O/304).

Dnia 13.08.1968 został zarejestrowany pod nr 7958 jako osoba rozpracowywana w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Działacz” - prowadzonego przez Wydz. IV KWMO Lublin. Dnia 2.08.1977 materiały włączono do Sprawy Obiektowej krypt. „Aktywiści” o nr rejestr. 21431. Sprawę zakończono 31.05.1983.

IPN Lu 09/737 (1530/II), t. 1-5.

Występuje w aktach Sprawy Obiektowej o krypt. "Aktywiści", nr rejestr. 21431, w ramach której od listopada roku 1976 do listopada roku 1989 Służba Bezpieczeństwa rozpracowywała Klub Inteligencji Katolickiej w Lublinie - utworzony 30.09.1976. Ryszard J. Bender był wiceprezesem, a od roku 1983 prezesem tego Klubu.

IPN Lu 018/178 (295/IV).

Występuje w Sprawie Obiektowej o krypt. „Chadecja”, nr rejestr. 29416, prowadzonej przez Wydz. IV KWMO/WUSW Lublin od 6.04.1983 do 9.11.1989. Sprawa ta dotyczyła "kontroli operacyjnej" zgodności działania Oddziału Wojewódzkiego Polskiego Związku Katolicko-Społecznego z jego statutem. Ryszard J. Bender był jednym z założycieli i wiceprezesem PZKS.

IPN Lu 018/177 (294/IV).

Występuje w aktach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania o krypt. „Mrowisko”, nr rejestr. 78621. Sprawa ta była prowadzona przez Wydz. V Dep. III MSW od dnia 14.04.1983 do 2.01.1986. Podstawą założenia tej sprawy były uzyskane przez Służbę Bezpieczeństwa informacje o tym, że „na terenie Warszawy i niektórych województw poszczególne osoby wywodzące się z b[ły]ch] środowisk Stronnictwa Pracy, Stronnictwa Demokratycznego oraz przedstawiciele środowisk katolickich usiłują podejmować działalność mającą na celu utworzenie w perspektywie antysocjalistycznej partii politycznej na bazie >patriotyzmu narodowego<”. W toku sprawy zamierzano: „zorganizować długofalową i wielokierunkową grę operacyjną, w ramach której dążyć będziemy do sytuacji wykluczającej możliwość powstania antysocjalistycznej partii politycznej”. SOR krypt. „Mrowisko” była prowadzona we współpracy z Wydziałem II Departamentu IV MSW oraz z niektórymi jednostkami terenowymi SB. Materiały zarchiwizowano w Wydz. II Biura „C” MSW pod sygn. 53453/II, a następnie zmikrofilmowano – sygn. 53453/2.

IPN BU 0222/417 (53453/II) – akta, IPN BU 01228/602 (53453/2) – mikrofilm.

Występuje w streszczeniu materiałów Kwestionariusza Ewidencyjnego o krypt. „Centrum”, nr rejestr. 41427, założonego 18.12.1986 przez Wydz. II WUSW Poznań na inną osobę. W tych aktach Ryszard Bender jest wymieniony z imienia i nazwiska jako kontakt figuranta.	IPN Po 06/297/3 (12718/II).
Zastrzeżenia wyjazdów zagranicznych wniesionego wobec Ryszarda Bendera przez Wydż. IV KW MO Lublin w lutym 1969 r., zarejestrowane epod nr 8576.	Wpis na podstawie zapisu ewidencyjnego.
W aktach paszportowych Ryszarda J. Bendera z lat 1968-1982 znajdują się dokumenty świadczące o zastrzeżeniu wyjazdu do ZSRR na okres od dnia 6.08.1970 do 31.05.1971. Zastrzeżenia dokonał zastępcą komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Lublinie.	IPN BU 1535/111373 (EA 111373).
Występuje w materiałach administracyjnych Departamentu III MSW z lat 1982-1988 - dotyczących charakterystyk naukowców oraz działaczy ruchu "Solidarność".	IPN BU 01221/5.
Występuje w Sprawie Obiektowej kryptonim "Łaba", nr rejestr. 13682, prowadzonej w latach 1967-1990 przez Wydział II KW MO/ WUSW w Lublinie - dotyczącej obywateli NRF przyjeżdżających do Polski i obywateli PRL wyjeżdżających do NRF i utrzymujących kontakty z obywatelami tego państwa.	IPN Lu 018/217 t. 5.